

Литературно ЗЕМЕДЕЛСКО ЗНАМЕ

СЪЮЗ НА ПИСАТЕЛИТЕ
ЗЕМЕДЕЛЦИ В БЪЛГАРИЯ

140 години от обесването на Васил Левски

Ще имаме едно знаме, на което ще пише: „Свята и чиста република!“

Аз съм посветил себе си на отечеството си още от 61-во лято да му служа до смърт и да работя по народната воля.

Ако спечеля, печеля за цял народ - ако загубя, губя само мене си.

За отечеството работим, байо, каки ми ти моите, и аз ще кажа твоите кривици и все заедно да вървим, ако ще бъдем хора.

Времето е в нас и ние сме във времето...

Безсмъртие

Деветнадесети февруари 1873 година е един от най-мрачните и трагични дни в националната ни история. На този ден бива обесен един от най-достойните синове на България, най-нито най-велик Апостол.

Васил Левски е човекът, без който България не може! И затова остава вечно жив в народното съзнание.

Бесилката не можа да отнеме неговия живот.

Тя беше забита в сърцето на цял един народ!

Левски остана завинаги в сърцата на своя народ, за когото отдаде живота си. И днес няма истински българин, който да не носи в сърцето си величавия образ на Васил Левски.

Бесилката беше толкова висока, че цяла България видя как на нея виси със страшна сила най-нито най-велик Апостол. Бесилката беше толкова висока, че от нея Левски се превърна в сияйна звезда. На това славно бесило свърши живота на Васил Левски и от него започна безсмъртието на Апостола на свободата. Започна неговият вечен живот... Било като легенда, било като светец, било като недостижим пример...

Знаел ли е Левски, че след смъртта си отива в безсмъртието?

Едва ли. Той не е имал време през краткия си живот дори да се замисли за това. Неговите мисли и действия са били съсредоточени само в една посока – подготовката на революцията, която ще донесе свободата на България.

Невероятно е как за този толкова кратък живот Левски е смогнал да опознае така издълбоко българина и тежката действителност у нас, да обобщи страданията и въжделенията на народа, да натрупа толкова познания и мъдрост, да се извиси до най-благородните просветления и идеи за освобождение на поробения народ...

Рядко, невероятно съчетание на толкова важни качества у един човек: прозорлив и далновиден, прям и честен, с чувство за дълг и отговорност, безстрашие и жертвеготовност, родолюбие и народолюбие... Тези качества му помагаха да чертае безпогрешно пътя, да преодолява и най-големите трудности по пътя към голямата цел.

Левски увисна на бесилото спокoen, защото вече почти завършил своето дело и беше прозръл, че свободата скоро ще изгрее.

И наистина семето на революцията, посъто от Левски из цяло Българско, вече кълнеше и нищо не можеше да го спре. И то нямаше как да не върже зрели плодове. Огънят на борбата за свобода беше запален из всички краища на България и той нямаше как да бъде загасен.

Левски бе сигурен в победния изход на борбата, защото девет години кръстосва Отечеството и подготви народа за общия бунт. От град на град, от село на село, по махали и паланки бе обходил цялата българска земя и бе пръскал искрите на борбата за свобода. Навсякъде бе намерил родолюбиви люде, които целуваха кръста, камата и пищова и се включваха в „народната работа“. Хиляди родолюбиви и смели хора се включиха в мрежата на Вътрешната революционна организация. У хиляди сърца бе вдъхнал сили, смелост и вяра. Неговите идеи за свобода и демокрация бяха озарили умовете и сърцата на хиляди обикновени хора.

Бяха му достатъчни само девет години – срещу петстотин! Срещу една огромна и силна империя.

Васил Левски е геният на революцията.

Създадената от него революционна организация бе непозната за втората половина на 19-и век. Няма друг подобен гений не само в нашата, но и в световната история. Гений, който с такова дълбоко прозрение да е начертал пътя за освобождението на Отечеството от вековно робство. Ако не беше предателството, ако Левски беше останал жив и водеше подготвеното от него Априлско въстание, то нямаше как да не се увенча с успех! Той щеше да довърши подготовката за всенародния бунт и народът нямаше как да не е победител в тази битка.

Но макар и да не успя да довърши делото си и да го доведе до победен край, то си остава уникално, дръзко, единствено... Въпреки че не успя да доведе борбата до крайния успех, Левски си остава геният и Апостолът на българската свобода.

Васил Левски ни е нужен днес! Ще ни бъде нужен и утре, и завинаги...

Но най-нужен беше той на своето време. Времето, в което живя и което беше в него.

Александър Стамболийски

1 март 1879 - 14 юни 1923

Различията между интелигентния и простия човек

Интелигентните хора са мозъка на дадено общество, те са това за народа, което е каймакът за млякото, което е солта за ястието. Народ без интелигенция е мъртвешки народ. Колкото по-интелигентен е един човек, толкоз повече е самопожертвован.

Само интелигентен човек може да бъде водъд в дадено общество, защото само той може да се вълнува от идеи за общо благо. Само за интелигентния човек обществената борба, съпроводена с толкова трудности и сътресения, може да представлява поле за изпълнение на нравствен дълг. Само в интелигентния човек може да се създаде съзнание за дълг към обществото и за проява на героизъм в изпълнение на този дълг.

Невежият човек може да извърши от увлечение или от принуждение героични дела, но той не може да бъде истински герой. Истинският герой е онзи, който съзнателно и самоволно се саможертвува за общ интерес.

Интелигентният човек е разработена почва, в която много бързо идеите за общо благо се засяват и поникват.

Невежият човек е целина, която трябва много старательно да се разработи. Преди да се хвърля в нея семето на добродетелта и алtruизма. Разработи ли се обаче тая целина, невежият човек добива до известна степен качествата на интелигентния човек. Невежият човек, следователно трябва да стане интелигентен, за да бъде обществен деец или поне съзнателен привърженик на известна идея...

Александър Стамболийски

Из „Интелигентните сили в Земеделския съюз и партиите“

ЧЕСТИТА ПРОЛЕТ,

скъпи читатели, земеделци и приятели!

Желаем ви здраве, пролет в душите и много радости в живота!

ЧЕСТИТ РОЖДЕН ДЕН

на писателите земеделци, родени през март и април -

Иван Селановски, Милена Филипова, Йордан Борисов, Харалан Недев и Борис Сандански!

поезия

Духът на Стамболовски

-Не съм умрял... Живея още
в безброй измъчени души
и моят призрак в тъмни нощи
престъпни съвести души.

Не съм умрял, о братя смели,
живее подвигът ми свят,
от много живи и умрели
е моята победа рат!

Разнаха ме... Злодеи пиени
съсякоха ме къс по къс,
то беше пирът на хиени
в подножието на страшен кръст...

И в тая нощ, зловещо тиха,
гласът ми тихо прорида...
Те моята кръв със вино пиха
до първа утринна звезда.

И разпиляха по долини
те майте кости с дива стръв,
и само тук-таме рубини
останаха от чиста кръв.

От тях израснаха божури...
От всяка кост се точи нож.
Посяха вятър – жънат бури
убийците на гордия вожд.

И ето ме възкръснал, ида,
ръце посечени пламтят
подобно факлите на Немезида
над стария обречен свят.

И войнството се множи, множи...
Легенда светла ме следи...
О, съживи в нас, прави Боже,
духът на волните деди!

*Коста Тодоров
Прага, 16 април 1924 г.*

Благодарност за хляба

Селяци със ръце напукани, корави
и селянки с обветрени лица,
през бурите – през огън и жарави
запазили добрите си сърца.

Запазили до днес магията предвечна
във шепите си с топла светлина,
родила с добротата ви сърдечна
трапезните блага и сладина.

У нас вий имате най-истинското право
да бъдете най-тачените днес,
че стъпили сте на земята здраво
и имате най-точния адрес.

Откърмени от таз земя всеблага
за тежък труд, с изпечена снага,
на вас Човешка почит се полага,
за хляба и за всичките блага.

И щото сте със майката земя споени,
и тичате след вечния ѝ зов –
бъдете всички преблагословени
сега и утре, и во век веков!

Въпроси

Коя е моята България –
онази, древната, на Аспарух?
Или сегашната, окаяна,
все търсеща и все на път?

Коя е моята България –
онази, златната, на Симеон?
Или безкнижната, безгласната,
заравяна под своя дом?

Но тя е оная, дръзката,
запяла песента за Йово,
засипвана под снеговете,
да я докосна – все не мога.

Коя е моята България?
При Ловеч, Белене, Скравена?
В незнайни гробове заравяна
и все забравяна, забравяна...

Коя е моята България –
не искам да я разделя
като в учебник по история
глави отделни да чета...

България е синевата –
от космоса – до моя гроб
и всеки носия в душата
и от слънца ѝ прави свод...

Надежда Цанева

Пристигна пролетта

От зимен сън земята се събуди,
отново се усмихна пролетта
и южен вятър леден мраз прокуди –
животът неусетно разцъфтя!

Класят се житни класове в полето,
за работа камбаната зове
и слънцето издига се в небето –
огряло необятни светове!

А селото с тържествена премяна,
разкрива нежност, чудни красоти.
И селската душа с любов огряна
сияй от лъчезарни висини!

Иван Селановски

Пролет

Ще разцъфна като пъпка
във гора от резеда,
чувам нежните ѝ стъпки,
зnam - пристига пролетта.

Като ручей ще бълбука
с бистра, празнична вода,
след с гъльби ще гукам,
с лястовици ще летя.

Със пчелички ще рисувам
малки, слънчеви сърца,
по листата ще лудувам
в ръченични хора.

Зад кокичета прекрасни
ще се скрия, ще мълча
и ще гледам как порастват
пролетните чудеса.

Милена Филипова

До кога?

Рой мисли се надпреварват, летят, а аз не мога да ги
хвана и подредя. Вали сняг, но къде са нашите едри,
галещи снежинки? Варненският вятър носи по улиците
нещо като тънки, остри иглички, които се забиват в лицата
и в земята, хората ги тъпчат и продължават по пътя си, а аз
се питам:

Зашо? Докога??? Докога зад човешкия гняв и
недоволство все ще се търси - кой стои, кой е поръчителят,
кой е подбудителят...

Спим, скованi от страх, без мисъл... живеем, омотани в
пашкул от обреченост. И когато някой се събуди, за да
стреля с газов пистолет, или да хвърли камък в блатото на
мнимото благденствие, властимащите питат – „кой е
подбудителят”?... а не – „зашо го направи?”
1948...

Това е годината, в която, завършвам средното си
образование, годината в която тръгвам към моето
пълнолетие, година на младежки мечти.

Випускът 1947/1948 г. като че ли беше преломен
момент в образованието. През 1944 г. всички се стремяхме
към средното образование. През 1948 г. по-голям процент
от завършващите го мечтаеше за висше. Аз бях една от
тях.

Но нека не бързам. През ваканцията, която съвпадна с
Великден, съм на село – да помагам с каквото мога. На
село разбрах, че 1948 е годината, в която се основа ТКЗС.
Активистите, представители на Новата власт, преметнали
шмайзери, ходят от двор на двор и въдворяват
„равенство”.

Тази пролет хората притеснени излизаха и под очи
оглеждаха портите и стените на къщите. По някои от тях бе
написано с блажна боя „КУЛАК”, „ВРАГ НА НАРОДА”, „ТУК
ЖИВЕЕ ВРАГ” и т.н. Правеха се, че не са видели нищо и не
коментираха, прибраха се по домовете си в очакване на
нощта.

Привечер жените, излезли да посрещнат добитъка от
паша, слушаха разясненията за „оскубаното птиче” от
жената на партийния секретар.

„Всичко ще бъде общо” – казва тя пред учудените
погледи и продължава – „Ще вземем всичко – ниви,
добитък, инвентар, всичко. Ето, гледайте, в тази ръка
държа птиче, отварям я и то пи-и-и-р-р-р... литва. И в
другата ръка държа птиче, отварям я, а то лежи, не
помръдва на дланта ми... Защото няма перца. Оскубано е,
та няма и мъх по телцето. Всички ще станат такива
оскубани, послушни, не ни трябват птици, които могат да
летят” – заключва агитаторката. Жените потръпват от
предадения им урок и бързат да се приберат.

Чувствах напрежението и страх. Виждах сведените
погледи на хората, подтисканото недоволство, болката, че
трябва да се разделят с имот, събиран с много труд и
лишения от тях, от родители и от деди. Чувах тихо
изречени думи-въпрос – „До кога???” Въпрос, замръзнал
на устата още в първите години на обещаната правда и
свобода. И ето, че написах този въпрос. Как, защо, не зная,
не мислех, а чувствах и просто го написах:

„ДО КОГА ЩЕ ТРАЕ БЕСНЕЕНЕТО НА
КОМИТИСТИТЕ? КОМИТЕТ ЧОВЕЩИНА”, април 1948 г.”

Смущаваше ме думата „беснеене”, чута от старите и
патилите, но я написах така, както я чуха. За по-голяма
тежест добавих „комитет Човешница”. През 1945 г. бях чела
разхвърляни позиви по дворовете в Русе, подписани от
този комитет.

И така, лозунгът-въпрос бе написан, и подпомогната от
приятелката ми Надя го залепих на селската чешма.

Ваканцията свърши, училището продължи. По въпроса
за лозунга – пълна тишина. Дипломирах се и се върнах на
село. Хората от селото, останали извън ТКЗС-то,
включително моето семейство, изнемогваха от
непосилните държавни доставки.

Не смеех да спомена за висше образование. Ходех на
нивата всеки ден, а в нощите тайничко се готовех за
конкурсен изпит. Не зная защо тогава, през 1948 г. конкурса
се проведе в нашата девическа гимназия – „Баба Тонка”.
Това ме улесни и никой у дома не разбра за моето
кандидатстване. Те не знаеха и за написания и разлепен от
мен лозунг. Със свито сърце ден и нощ очаквах милицията
да ме потърси за обяснение, а от друга страна чаках и
резултата от конкурса.

По средата на август милицията ме потърси, а резултат
от изпита все още нямах.

*Ана Василева,
из „Мигове от младостта”, спомени*

Тази чародейка, пролетта!

Импресия от Кирил Назъров

Природата се притопли и у нас се събуди предчувствие за поролетта. Пролетта се събужда първо в нашите души, а сега - и в природата. Защото сме я чакали с нетърпение. За да отпуснем душите си след дългото зимно свиване от студа.

Така и природата се отпуска след дългата сковаваща прегръдка на зимните студове.

Пролетта е празник за хората, природата, животните... Тя е празник за всемира!

Ето я - отново пристъпва от юг - усмихната, приветлива и весела.

С нея крачи и верният ѝ спътник - топлият вятър, който наричаме Беломорец. Ту припика пред нея, ту поизостава; ту е ласкат и немирен, ту - бусен и неудържим. Разтръбва ѝ пътя... Шепне ѝ топли думи за красотата, за любовта...

Цялата природа потръпва и заиграва с него веселия танц на пролетното обновление.

Започва необузданото пролетно буйство на природата...

Цялата природа постепенно бива обхваната от великото таинство на тази неподражаема чародейка - Пролетта!

Слънцето се усмихва. Бавно преди бялата къделя на планинския сняг. Пъргавото му вретено се върти с весел звън. Бистрата нишка придърпва къделите на преспите и те се смаляват, смаляват... Докато се влеят в реките, а сега - в морето.

Свънцето грижовно изприда снега от всички поляни.

Вятърът ги изтупа и премахва от тях всякакви повърхности останки от есента - шума, трева, съчки...

Пролетните дъждове измиват зимната ръжда от земната повърхност и навред замятят пъстрия губер от резеда, цветя, свежест...

Слънчевата прегръдка притопля цялата земя.

Живителните пролетни сокове бликат от корените по стеблата на треви, хрести, дървета...

Мразовитите тръпки отстъпват. Хукват пред топлия вятър, избягват до планинските върхове и оттам отлитат на север.

Студенината отстъпва. Отстъпват и зимната пустота, и бялата тишина...

Цялата природа се буди от зимния сън...

Всяко зърнце, прикътано в гъбините на плодородния чернозем, се стопля и покълва. Щиковете на острите стръкчета пробиват земята, за да се срещнат със светлината, с въздуха... Жадувана, вълнуваща, животворна среща.

Отдавна кокичетата са завързали белите си панделки. След тях и минзуухарите кривват златистите си калпаци. Под ласките на пролетния топлик едно след друго се усмихват безброй разкошни цветя. И се впускат в лудия пролетен танц под бодрите звуци на зънката песен на работливите пчели.

Златните пчели вдигат благословени наздравици и пият сладкия нектар, налят от пролетта в чашките на шарените цветя и съцветия.

Птичките я посрещат с весели, звучни песни.

Пролетта идва с упойващия аромат на пъстриците цветя, с живителния вкус на копривата и лапада, на киселеца и спанака. С омайната резеда, обхванала ширинето.

Тази невероятна чародейка, Пролетта!

Тя носи щедри дари за всеки. Нежната ѝ ласка прониква до всяко сърце. Влива му топлина и вяра.

Редом с пролетта у хората напира и един друг сезон - този на надеждата! Надеждата, че животът ще се подобри. Надеждата, че най-сетне страната ни ще тръгне към по-добро.

Ето поради всичко това посрещаме пролетта с по-ведро настроение. С приповдигнато чувство и с трепетно очакване, че както пролетта възражда природата, подобно обновление ще настъпи и в нашия живот.

Живеем в ритъма на четирите сезона, с техните дадености, проблеми и капризи. С прехода от един сезон към друг. С устрема на непрекъснато изтичащото време през всички сезони. И с трепетно очакване следващият сезон да ни донесе нещо хубаво. И опе - с неизбежната мъничка тъга, че изтичащият сезон, а с него и нещо от нас безвъзвратно си отиват, изчезват в небитието.

Затворени в четириизмерното време на сезоните, ние посрещаме с надежди и останалите три сезона, но най-вълнуващо е очакването на пролетта!

Тя носи не само обновление в природата, но и подем в душите на хората.

Поради това сезонът на сезоните си остава Пролетта!

Тя е сезонът на раждането на всичко в природата. Сезонът на възраждането и възкресението. Тя е символ на младостта.

Извечен е човешкият стремеж към здраве и сполучки, към щастие и радости.

Както живителните сокове на пролетта възкресяват природата за нов живот, така и у хората тя буди съкровени спомени, светли мечти и пориви към красота, духовност, обич...

За земеделските стопани пролетта е начало на новия трудов сезон, на исконното сливане с майката земя, на много работа и надежди за добра реколта.

Колелото на живота се върти само напред. Както и сезоните. Живеем в ритъма на сезоните и на непрекъснато развиващия се свят.

А сега навлизаме в най-хубавия сезон на годината - вълшебницата Пролет!

Честита Пролет!

рисунка Габриела Цанева

Изворът на Белоногата

Малък Сечко, разсърден от поведението на своя по-голям брат Януари, който бе изпил виното по време на многобройните януарски празници, се разфуча и навя тежки преспи снят по улиците на селото.

Евакуираните младежи оживиха още повече старата къща на дядо Цвятко. Шахматните битки между Цвети и Гулев Старши се разразиха с още по-голямоожесточение. Софиянците влязоха в остри спорове с местните младежи в лицето на Иван Йорданов и Димитър Цветков. Иван бе начетен двуметров дангалак и острата му кестенява коса метеше дървения таван на собата, а когато прекрачваше през прага, той се навеждаше. Затова словоохотливата Райничка го взе на подбив:

-Наборе, как е времето при Свети Петър?

Иван разбираше шагата и отговаряше:

-Райне, не споменавай името на светец, да не ни прибере в Рая.

-То нашето живот ли е? По-добре в божия рай, та да се отървем от бомбите и глада.

Димитър Цветков, слаб като чириз, скрил сините си очи зад три диоптъра очила, притеснен седеше до Дани и го питаше кой е спечелил поредната партия. Именно той прегърна идеята на Цвети - да бъде представена пиеса и донесе от града малка измачкана книжка.

С влизането в старата къща, той мушна книжката в ръцете на Цвети и прогърна развълнуван:

-Цвети, виж какво донесох! Ако ти хареса, започваме репетиции.

Цвети прелисти книжката, лицето му се озари от радостна усмивка, събори своя цар и извика:

-Иване, партията е твоя! Край на шаха! Имаме страхотна пиеса - „Изворът на белоногата”!

Заядлив, Димитър Гулев се обади:

-Прошавай, но имаш грешка! „Изворът на Белоногата” е поема от П.Р.Славейков.

Цвети се намръщи и подвикна:

-Слушай, знам поемата на Славейков и мога да ти я декламирам, докато ти падне шопската шапка. Поемата е драматизирана. Ето ти писата, прочети и си избери роля.

Обиден, софиянецът скочи и тръгна към вратата.

-Без мен! Актър на селска сцена не ставам.

Никой не го последва. Ксения се обади:

-„Сърдитко-Петко – празна му торбата.” Ваньо, моля те, вразуми своя брат.

Нарушава атмосферата в компанията ни.

Иван Гулев процеди през зъби:

-Остави го! Той е от онези, дето сутрин ги е яд на другите, а вечер – на себе си.

-Умен е, но не чак толкова. Дани трябва да му изнесе втора лекция. Този път на тема „Как се пише разказ”? Какво ще кажеш, поесте?

Притеснен, Дади се обади зачервен:

-Нямам нищо против, но първо той трябва да открие в разказа „Баба Илийца” завързката, кулминацията и развръзката. И още нещо да ни каже – къде е родена героинята на Вазов?

Райничка улови ръката на момчето:

-Дани, да си призная и аз не зная къде е родена?

-Како Райне, от Руска Бяла на юг, под скалите на Врачанския балкан, има две села – Челопек и Паволче. Първото е родното село на Баба Илийца.

Иван Йорданов, който прелисташе писата се обади:

-Приятели, предлагам да прочетем писата и да определим коя роля ще вземе.

Димитър Цветков се обади:

-АЗ съм за прочит. Чета първи. Става ли?

До обед, когато леля Катерина внесе тава с нарезани на триъгълни парчета вита баница, писата бе прочетена.

Йордан Борисов

СЪОБЩЕНИЕ

Съюзът на писателите земеделци ще проведе общо отчетно-изборно събрание в София, на 20.04.2013 г. (събота). Каним всички членове на съюза да присъстват. Сборен пункт – пред хотел „Плиска” в 10:30 ч.

УС на СПЗБ

Почти като Андрешко

Въцина живееше с мисълта, че едва ли не, той е най-верният човек в селото на „Новата власт“. Нощем се будеше и пресмяташа на пръсти хората - кой е тихен и кой не е. Не дай Боже да попаднеш в списъка му на непокорните. Жив, живеничък ще си изгриши. Така се слуши и със Фратю Фратев, изявен Николапетковист. Вкараха му земята в ТКЗС-то, плати към нея сума и пари за рента, взеха му кравата и вола и всяка към земеделски инвентар, а той беше най-добрания земеделски стопанин в селото. Накараха го да работи за тоя дето духа, но Фратю Фратев беше от хората, които не се предават. Сложи в торбичката си туй-онуй за ядене и реши да бяга зад граница. Но властите го подушаха, арестуваха и го подведоха под съдебна отговорност. Местната партийна група на БКП/К взе решение да изпратят обществен обвинител, който да пледира за смъртна присъда.

Щом Въцина разбра датата, на която ще се гледа делото, веднага се притече в помощ на властта. Потегли с влака от вечерта, за да пристигне навреме в оня затътен град край южната ни граница, където щеше да бъде нужен. Когато влакът спря на последната гара Въцина разбра, че трябва да пътува още дълго, но със друго превозно средство. По това време автобуси и леки коли бяха рядкост в нашата държава. Трябаше да използва конен впряг. Пазари се с един каруцар, селянин от близките села, който отиваше в тази посока, да го закара до пограничния град и потеглиха. Парите, които му поискава каруцаря бяха множко, но нали изпълняваше важна мисия, прежали ги лесно.

-Ти байно, по каква работа си тръгнал от толкова далече? - за да се опознаят го запита каруцарят.

Въцина това и чакаше, за да развърже преданията си език към Новата власт.

-Отивам, за да искам смъртната присъда на един голям народен враг, Николапетковист. От нашето село е, но е кулак. Едва го вкарахме в ТКЗС-то, взехме му всички имот с добитъка и инвентара, а той ми вика: „Аз пак ще имам, а ти няма да имаш“ и ме гледа право в очите... да не ти казвам какви други думи ми издума. Аз не го оставих ненаказан. Не дадох бележка на децата му да учат по нагоре. Мислех си - ще ми се покори, а той и тях не пожали. Запътил се да минава границата, но го хванали, гадът му със гад и сега като му окачим въжето на шията, ще мирияша най-сетне, неговата м.....

-Значи, смъртна присъда ще му искаш? - угрожено го запита каруцарят. А нали може да бъде доживотен затвор? Може пък там, в затвора да се поправи и да ти се покори, а? Така не покорен ще си отиде. - помъчи се да смекчи злобата му каруцарят.

-Не, тога гад не трябва да живее. Нас ни трябват предани и чисти хора. Комунизъм с кулаци не се гради. Мръсни Николапетковисти. До крак ще ги изтрим и поколението им до девето коляно.

Каруцата тракаше по неравното шосе и разпаленият глас на Въцина ту се усилваше, ту гълхнеше от шума на колелата. Каруцарят се умълча. В очите му заинграха лукави пламъчета, а в ръцете му камшика играеше върху гърбовете на охранените кончета. Въцина с удоволствие гледаше ускорения бяг на конете и със задоволство си мислеше, че този селяк е разбрал важната му мисия и прави всичко възможно, за да го закара навреме в съда.

Когато стигнаха средата на пътя, достатъчно отдалечени от населено място, каруцарят предложи да слязат и пуснат по една вода. Въцина почувства нужда да се облекчи, а и от друсането задниката така го беше заболял, та с охота се съгласи. Беше по средата на физическото си облекчение, когато каруцарят се качи чевръстът в каруцата ишибна с всичка сила конете. Колелата изтрополяха, чантата на Въцина тупна сред облак прах и той чу само цветущата псувня на отдалечаващият се каруцар.

-Чакай бе, говедо, гад със гад, ще закъсне за делото...

Озлобен и объркан, той извади пистолета си и отначало гръмна два пъти във въздуха, за да сплаши каруцаря. Но каруцата се отдалечаваше с бясна скорост от него. Скоро щеше да се скрие зад близкия скат. Тогава Въцина се прицели в каруцаря. Гръмна отново, но не улучи. Каруцарят беше предугадил намеренията му и се беше свил на топка ниско в каруцата.

Близкият скат предотврати предстоящата кървава драма. Гълхнешият шум на колелата отнасяха болката и радостта на каруцаря за изпълнен дълг към ония, които се бореха против ликвидацията на частната собственост и насилиствената колективизация на земята по образец на Съветските колхози.

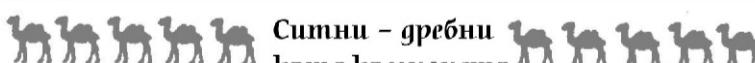
Застанал разкрчен по средата на неравния път, стиснал здраво пистолета в дясната си ръка, разпалил яростта си до краен предел - като диво животно, Въцина и псуваше гръмогласно и пръхтеше с запенена уста.

Нивята отстрани на пътя се зеленееха, но небето бавно плуваха пухкави каделести облачета, а утринният лек прохладен ветрец шеговито рошеше косата на Въцина и надсмивайки се на глупавото му положение и смешното изражение на лицето, завихряше своя безгрижен танцък към далечните хребети.

Делото на Фратю Фратев се гледа без обществен обвинител. Съдът го осъди на три години затвор, като беглец зад граница и нито дума за това, че е бил Николапетковист от Опозицията и враг на Новата власт.

Въцина се завърна в селото си унил и омърлушен. До края на своя живот не можа да си прости, че не изпълни решението на партийната група по това дело и то - заради един прост селянин.

(по действителен случай)
Живка Танчева

Сипни - дребни
като камилчета

Ропот в Сопот

Избухва пак на хората гневът...
Но за кой ли път
доказват нашенските синдикати,
че са глухи, слепи и сакати!

Низост

Низка и дори жестока,
но достоверна е вестта:
корупцията ни е най-висока
по високите етажи на властта!

Извод на депутати

Само от заплати
не се строят палати!

Партийни врагове

Врагове са кръвни,
сипят си нападки стръвни...
Но когато им изнася
с охота се понасят.

Бодил Розин

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

редактори:

Габриела Цанева
Иван Селановски
Йордан Борисов
Кирил Назъров

редакция:

София, 1000,
бул. „Дондуков“ №38;
litzemedelsko_zname@mail.bg
предпечат: gabrielle

Бомба със закъснител

Престъпниците не са само от днес. Имало ги е и преди, но тогава някои са прикривани, други – награждавани, а сега вече никой не ги търси, за да отговарят за престъплението си.

Случило се през далечната 1955 г. Един инспектор от МВР-ДС – гр. Ямбол нанася мързучна рана, която ще кърви цял живот на едно 16 годишно момче на име Жеко Стоянов, като го вербува за агент-информатор с псевдоним Македонски. Трябвало да се знае какво става дори в ученическата стая. Не дай Боже учителката да изпусне някоя неприлична дума за народната власт. Или някой ученик да сподели с приятел какво са си говорили родителите му у дома. Службите трябвало да знаят всичко.

Раснало момчето, често го викали за инструктаж – кого да проследи, с кого да стане приятел... Дошло време да отиде в казармата. Изпратили го в Трудови войски, там имало най-много врагове. Органите на военното разузнаване го посрещнали с отворени обятия – готов агент-информатор! Той е веселяк, компаньор, разказва вицове... Позволяват му да е малко палав. Старшината го наказва за авторитет. Скоро става любимец на поделението. А това е целта.

Аз съм бил с трима войници, осъдени на смърт по доноси от такива информатори, каквито имаше във всяко поделение. Единият от осъдените беше от Русенско, другият от Дупнишко, а третият от Пирдопско. Единият разказвал вицове, другият споделил с приятеля си, че като излезе в отпуст, няма да се върне, ще избега, а третият си позволил да излезе болката си от забраната на младежката организация на БЗНС-Н. Петков. Това му бил грехът. Обвинили ги, че са действали за разрушение на дисциплината между войниците. А при военните други присъди не знаели.

Не е лесно цял живот да гледаш над главата ти да виси гилотината, готова всеки момент да изпълни смъртната ти присъда. А си само на 18-20 години. Живее ли се! Какво е изпитанието, може да разбере само който го е преживял или който е бил близо до осъден и видял как косата му отведенаж побелява, когато надзирателят отключи кипията и му нареди: „Тръграй ковачът да ти свали веригата.“ Знаехме, че това е предсмъртна процедура.

Как да не простиш на човек, който ти чука на стената на съседна килия, повръща кръв и те моли: „Какви на затворниците да не се събират повече с мен. Аз подписах да съм информатор.“

След казармата Македонски се опитва да се оттегли от тази мързотия, но това не става така лесно, както е лесно когато ставаш информатор. Хванал ли си се на хорото, ще играеш и то по музиката, която ти свирят от ДС. Другарите от ДС не закъсняват. За тях той е дезертьор. Набързо скълпват обвинение, че той с още неколцина народни врагове правел организация за възстановяване на забранената „вражеска“ партия БЗНС-Н. Петков. На Македонски дават смъртна присъда, за да добие авторитет сред земеделците, но само след две години вече е на свобода?

Но друго е след като си амнистиран да продължаваш да си в услуга на ДС, да ползваш благинките, които ти отпускат, а ти живееш с мисълта, че каквото напишеш в папката с доноси никога няма да излезе наяве. Действуващ смело. Набираш актив. Радваш се на почетни длъжности. Пръв събиращ приятели, за да подпишете писмо-искане до диктатора Тодор Живков да бъде възстановена организацията БЗНС-Н. Петков. Тази новина лично отиваш да продиктуваш до твоя колега, заминал със самолет до „дивия запад“, за да го прочетат по свободните радиостанции. Каква смелост! Не мога да забравя думите на емигранта в Германия Здравко Първанов: „За нас емигрант, дошъл със самолет, не е чист.“

Всички тези и подобни на тях действия сега ми миришат на изкуствен актив с цел израстване на високи постове - като народен представител, организационен секретар на БЗНС... Оттам, под диригентството на приятелите ти от ДС, лесно се руши. Те често ти напомнят, а и ти добре знаеш, как комисията на Тамбуев разкри резилите на четирима наши народни представители във ВНС. Ако не слушаш, може да те сполети тяхната участ. При втората комисия на Андреев само един от четиримата остана необявен. Радва се човекът, че е чист, радвам се и аз, но как да повървям като от една и съща папка излизат противоположни резултати! Мъчи ме въпросът: дали все още не служи на комунистите? Най-добре той си знае и Господ над него.

Всички разкрити до сега – артисти, журналисти, народни представители, попове и т. н. в един глас крещят „Работихме в ползу роду!“ А никой не казва, че нашата родина беше брънка от сковаваща ни към СССР верига.

Вероятно и нашият Македонски ще им приглася. Странното при него е, че е проверяван като народен представител, като член на ПП на БЗНС и като кандидат за вице президент - и все чист?! Ами да го бяхме избрали за вице президент, бе другари! Толкова години си имахме Гоце/Делчев/, защо ди с нямаме и /Александър/ Македонски! Все велики имена, защо да не ги поощдаме!

В комисията по досиетата, където гръмна бомбата със закъснител беше редно, според мен, заради добра морал, дъщерята на Жеко Стоянов, земеделката Ваня Жекова, член на комисията от квотата на ГЕРБ, да гласува „въздържал се“. Вярвам, че никой няма да я обвини. Все пак той е баща. Но тя гласува с другите „ЗА“ огласяване на досието на Македонски. Не мога да си представя вечер като седнат един срещу друг да похапнат, след изсипване на толкова мръзотия между тях, как не им се гади, как не им засядат залците? Може би в това кризисно време по-важно е да се запази тълстата заплата. Всичко друго ще се прегълтне.

Ще боледуват само пострадалите от доносите, ако са живи. На неизтърпелите – лека им престъпление.

Сега вече ми стана ясно защо при изборите за ВНС като кандидат за народен представител в Ямболска област емигрантът Искър Шуманов/Бог да го прости/ не успя да се класира. Стана ми ясно и защо на 36-ия конгрес, при активната дейност и под прякото ръководство на агент Македонски БЗНС беше разцепен. Бяха докарани ромчета от Ямболско, които прегазиха охраната, нахлуха в залата с крясъци и ругатни, дърпаха микрофона от ръцете на водещия Искър Шуманов... Повече от половината делегати напуснаха омерзени залата и отдохнаха в Съюзния дом, където продължихме работата си до завършване на конгреса.

Тук бих запитал другаря Македонски: как регистрирахте с фалшиви протоколи, че вие сте провели 36 конгрес на БЗНС? Как проведохте 37 конгрес, където аз бях, а вас ви нямаше? Ясно, всичко е ставало с активите на агент-информатора Македонски.

Спомням си големите митинги само дни след преврата в края на 1989 г., когато ораторите смело хулиха СССР и властта, в които все още беше оръжието. Когато чувахме заканите: „С кръв сме я взели, с кръв ще я дадем!“ Ние, по-страхливите, минали през ада на насилието, се оглеждахме кога ще ни арестуват органите на ДС. А то излезе, че някои от ръководителите и деятелите на ДС бяха на трибините и ни убеждаваха, че те са най-големите демократи. Та после по-лесно да им гласуваме доверие.

След случая Македонски, не ми се сърдете, че не ви вярвам, господа, които развяват листовки и крещите: „Вижте, не съм бил агент на държавна сигурност!“ Адали е вярно?...

Това е, приятели. Всичко става все по-ясно. Само не знаем колко ли още бомби със закъснител има между нас и кога ли ще изгърят?